

Vi skal lagre mere kulstof i jorden

- **Derfor:**
- Afbrænding af plantebaseret kulstof må undgås på fuldstændig samme måde som fossilt kulstof – det gælder alle former for **bioenergi**
  - biomasse, biobrændstoffer, biogas
- Og vi skal **være** forsigtige med **bioøkonomien** generelt
- Men bioenergi **subsidières** kraftigt – især indirekte med fritagelse for CO₂-afgifter og energiafgifter

Afgifter på kul og biomasse (2018):

(Kilde: <https://www.pwc.dk/da/publikationer/2017/pwc-afgiftssatserne-2017-2018.pdf>)

Afgifter	Energiafgift	CO ₂ -afgift	NOx-afgift
Kul kr/GJ	55,3	16,4	0,5
Biomasse kr/GJ	0	0	0,5
	Samlede afgifter		
I alt ved kul kr/GJ	71,7		
I alt ved biomasse kr/GJ	0,5		

Import - og outsourcede emissioner

- **Letland** og **Estland** leverer størstedelen af de træpiller, som brændes af i Danmark.
- Den årlige binding af kulstof i Letland og Estland er *faldet* gennem de sidste 25 år
  - Letland: fra 14 mio. ton CO₂ i 1990 - til 2 mio. ton CO₂ i 2015
  - Estland: 3 mio. ton CO₂ i 1990 - 4 mio. ton CO₂ i 2007 - 2 mio. ton CO₂ i 2015
- EU-Kommissionen forventer, at Estlands og Letlands skove i 2030 ikke længere vil optage mere CO₂, end de udleder, men vil komme til netto at bidrage til emissionerne.

NOAHs anbefalinger

- **Biomasse til energiformål skal udfases hurtigst muligt – den importerede først!**
- Stop for nye investeringer i bioenergi (heller ikke biogas)
- Energisektorens reelle emissioner skal kommunikeres tydeligt til offentligheden
- Vi skal have **fokus på metoder** i jordbruget og skovbruget, der **lagrer kulstof fremfor at udpine**
- **Forskningsmidler til dette skal prioriteres** – især til særligt nænsomme metoder som permakultur, der endnu kun er på eksperimentelt stadie
- Den animalske produktion skal nedbringes – og kun finde sted under hensyn til klimaet (de mange enårige afgrøder og import af soja er meget klimabelastende)

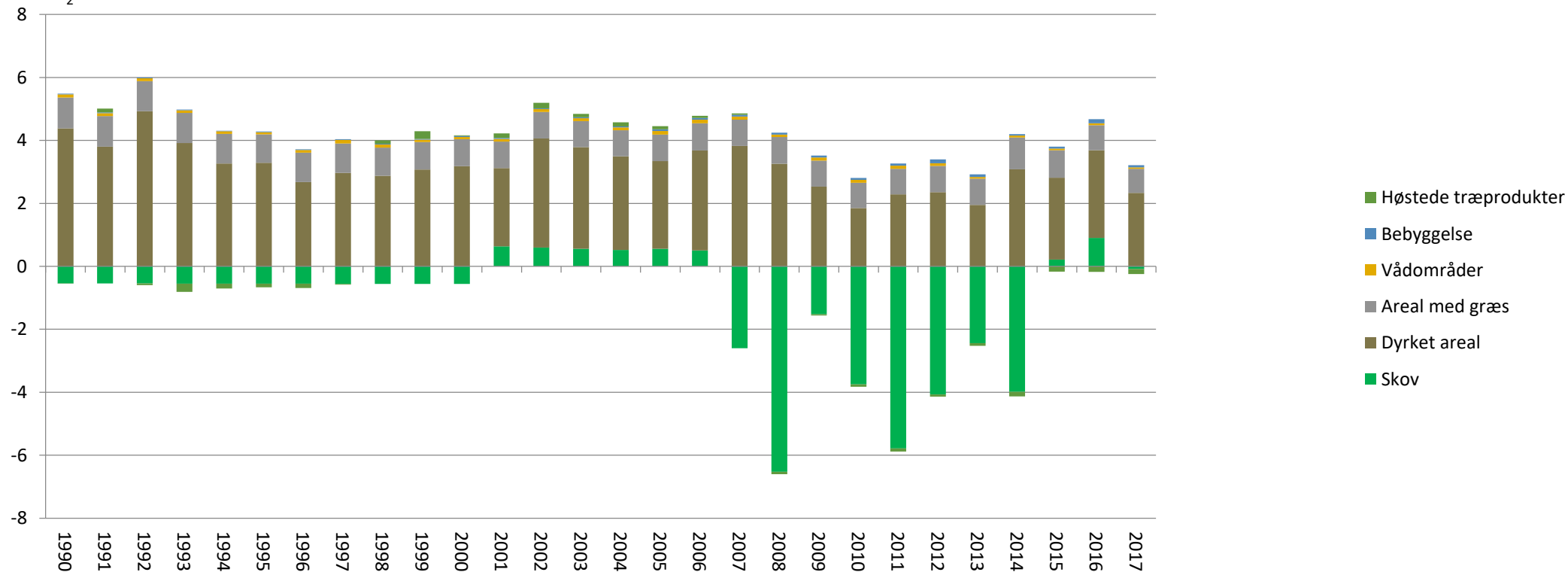
SLUT

Bente Hessellund Andersen
bente@noah.dk

29 29 45 27

Trends – kulstoflagring i Danmark (LULUCF)

Udvikling i kulstoflagring
mio. ton CO₂-ækvivalenter

Kilde: UNFCCC, 2019

Trends: CO₂-udledning fra skorstenene. Mio. tons

Emissioner fra energiforsyningen	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2016	2017	2018
CO ₂ inkl. emissioner fra biomasse	25,9	32,1	26,0	25,0	28,2	16,9	19,0	17,7	16,9
CO ₂ ekskl. emissioner fra biomasse	24,8	30,2	23,5	20,2	21,0	9,4	10,7	8,1	7,0
CO ₂ -emissioner fra biomasse	1,1	1,9	2,5	4,8	7,2	7,5	8,3	9,6	9,9
Emissioner fra husholdningerne	1,5	1,7	1,9	3,2	3,2	4,7	5,1	5,2	5,2
Samlede emissioner fra biomasse	4,4	5,4	6,5	10,2	14,5	15,7	16,8	18,8	19,2

Trends – udledning fra landbrugsjorde

- Landbrugssektoren bidrog i **2017** med **22 %** af drivhusgasemissionerne (CO₂-ækv.)
- Siden **1990** er drivhusgasemissionen fra landbruget officielt faldet med **16 %**
  - Faldet skyldes hovedsageligt et fald på 25 % i emissionen af lattergas. Det skyldes virkemidler til at begrænse tabet af kvælstof til vandmiljøet
  - Samtidig er emissioner af metan kun er faldet med 0,7 %. Emissioner fra husdyrenes fordøjelsessystem er ganske vist faldet med 7,6 %, men metan-emissioner fra gødningshåndtering er steget med 17,4 % pga. overgang fra staldsystemer med fast gødning til **gyllebaserede** staldsystemer.
- Landbrugets bidrag til LULUCF-sektoren er i samme størrelsesorden som lattergas (N₂O) og metan (CH₄), og det er faldet noget siden 1990, især som følge af forbud mod afbrænding af halm

Trends – udledning fra skove (NIR)

- Fremtidige emissioner / kulstoflagring i skovene afhænger af både den nuværende skovstruktur og forvaltningen af skovene
- Hvis forvaltningen kommer til at foregå uændret, kan vi forvente mindre lagring.
- Hvor der finder skovrejsning sted, kan vi forvente øget kulstoflagring.